

Posudek oponenta diplomové práce Anastasie Dudchenko

El patriotismo en la obra de Antonio Machado

Pro svoji diplomovou práci si Anastasia Dudchenko vybrala dílo jednoho z nejvýznamnějších španělských básníků 20. století a jeho analýzu z hlediska otázky patriotismu.

Práce má rozsáhlou úvodní část, v níž se autorka podrobně věnuje historické a politické situaci ve Španělsku na přelomu 19. a 20. století i literárnímu kontextu Machadova díla. Oceňuji, že v kapitole věnované španělsko-americké válce studentka popisuje nejen konflikt samotný, ale podrobně pojednává o tom, co mu předcházelo, a přináší zajímavé informace například o roli periodik v politické propagandě (str. 18). Dále s porozuměním vysvětluje, jaký dopad měl konflikt na španělskou intelektuální elitu, přičemž poukazuje na to, že spisovatelé a myslitelé se problémy Španělska zabývali již před ztrátou kolonií v roce 1898, a tedy že „el desastre sirvió como catalizador“ (str. 20). Zajímavé jsou kapitoly o regeneracionismu a vzdělávací instituci zvané Institución Libre de Enseñanza. Autorka zde mohla informace možná lépe strukturovat: např. na str. 25 se vrací k Joaquínu Costovi a jeho myšlenkám, v prvním odstavci na str. 25 a 26 se opakují tytéž informace.

Stěžejní část práce uvádí stručnější kapitola o vývoji básnickova díla, poté se autorka již pouští do analýzy zvolených děl. Nejprve se věnuje Machadovu vlasteneckému cítění, které se zjevuje také v kritice Španělska a v přemítání nad jeho problémy. Autorka zde cituje jak básně a prozaické texty, tak i soukromé dopisy (např. na str. 39) a dokazuje, že se jedná o téma přítomné v celém Machadově díle. Kapitola je zajímavá, přestože někdy mohla autorka citované texty více komentovat (např. na str. 44 by bylo lepší kapitolu uzavřít vlastním komentářem). Následuje kapitola pojednávající o tom, jak Machado hovoří prostřednictvím obrazů krajiny o svém vztahu ke Španělsku. Autorka analyzuje množství básní, některé komentáře jsou však dost popisné a stručné (např. str. 49) a místy opakuje tytéž informace a myšlenky (např. o Seville jako rodném místě, o důležitosti Kastilie). Jako nejzajímavější a nejpřínosnější hodnotím následující kapitolu („Antonio Machado entre guerras“), v níž se autorka věnuje méně známému tématu Machadova díla, totiž jeho postoji k první světové válce a ruské revoluci. Kapitola přináší řadu pozoruhodných poznatků, například o Machadově vztahu k Německu, Francii a Rusku, vynikající jsou pasáže o tom, jak básník chápal pojem bratrství (str. 57 a následující). Poslední kapitola je věnována textům, které Machado psal během španělské občanské války, a dramatickým událostem, jimž čelil na konci života.

Práce je psaná srozumitelným jazykem, jazykovou a formální úroveň však snižují opakující se chyby v přízvucích (např. na str. 19 „paso“ místo „pasó“, „perdida“ místo „pérdida“, na str. 49 „dejo“ místo „dejó“) i drobné nepozornosti (např. na str. 23 zůstala poznámka z oprav práce, na str. 31 je věta obsahující několik variant gerundia).

U obhajoby by se studentka mohla vyjádřit k následujícím otázkám:

Na str. 26 autorka uvádí, že „Antonio Machado tuvo una relación con la Institución Libre de Enseñanza que fue fundamental en su desarrollo intelectual y literario.“ Je škoda, že toto téma autorka v práci lépe nerozvedla, i když se k němu stručně vrací na str. 37. Jaký vztah přesně měl Machado s ILE? Mluví o ní ve svém díle, případně jak?

Autorka několikrát uvádí, jak důležité jsou symboly v Machadově poezii. Na str. 50 se hovoří o stromech, jež básník často zmiňuje. Mají tyto tři stromy i nějaký symbolický význam v citovaných básních?

Diplomová práce Anastasie Dudchenko je zdařilá a splňuje požadavky kladené na závěrečné práce. Doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnocení **velmi dobře**.

Praha, 29. 1. 2024

PhDr. Jaroslava Marešová, Ph.D.